

Skattavaktin*

Fréttabréf skatta- og lögfræðisviðs

7. tölublað

Efnisyfirlit

1. Reglugerð nr. 696/2007 um breytingu á reglugerð nr. 939/2003.
2. Héraðsdómur Suðurlands (Y-2/2007).
3. Álit umboðsmanns Alþingis nr. 4617/2005.
4. Fréttatilkynning frá fjármálaráðuneyti (12/2007).

1. Reglugerð nr. 696/2007 um breytingu á reglugerð nr. 939/2003 um útreikning, endurreikning og uppgjör tekjutengdra bóta og vistunarframlags frá Tryggingastofnun ríkisins.

Með breytingunni er settur inn nýr kafli sem snýr að dreifingu fjármagnstekna og séreignarsparnaðar elli- eða örorkulífeyrisþega. Mælt er fyrir um að Tryggingastofnun ríkisins sé heimilt, að ósk elli- eða örorkulífeyrisþega, að dreifa eigin tekjum lífeyrisþegans sem stafa af fjármagnstekjum og séreignarsparnaði á allt að 10 ár að uppfylltum tilteknum skilyrðum.

Reglugerðin öðlast gildi þegar í stað (undirrituð 13. júlí 2007) og kemur til framkvæmda að því er varðar tekjur sem falla til á árinu 2007.

2. Héraðsdómur Suðurlands (Y-2/2007)

Dómurinn fjallar um fyrningarfrest skattkrafna. Málsatvik vörðuðu skil á virðisaukaskatti sem innheimtur var á árinu 2001. Gjaldandi var ekki skráður á virðisaukaskattsskrá en skilaði virðisaukaskattskýrslu með skattframtali árið 2002. Á haustmánuðum 2004 úrskurðaði skattstjóri gjaldanda inn á

Á döfinni:

- Kærur vegna allra álagðra opinberra gjalda á menn sem tilkynnt hefur verið um með álagningarseðli 2007 þurfa að hafa borist skattstjóra eigi síðar en fimmtudaginn 30. ágúst 2007.

virðisaukaskattsskrá frá 1. janúar 2001 og áætlaði virðisaukaskatt þar sem engar upplýsingar eða umbeðin gögn höfðu borist frá gjaldanda. Kom sá úrskurður í kjölfar bréfaskrifta frá skattstjóra sem lutu að skráningu gjaldanda á grunnskrá virðisaukaskatts. Þann 30. maí 2006 barst sýslumanni fjárnámsbeiðni vegna vangoldins virðisaukaskatts. Gjaldandi mótmælti kröfunni sem fyrndri og vísaði til 3. mgr. laga um fyrningar nr. 14/1905 þar sem kveðið er á um að fyrningarfrestur skattkrafna sé 4 ár frá gjalddaga þeirra.

Í niðurstöðu sinni kemst dómari að þeirri niðurstöðu að krafan sé ekki fyrnd og segir m.a.:

“Af 1. mgr. 26. gr. laganna verður ekki annað ráðið en að sú afstaða sem skattstjóri tekur við álagningu virðisaukaskatts samkvæmt 1. mgr. 25. gr. laganna, hvort sem það sé í formi ákvörðunar eða áætlunar, þá sé það ákvörðun sem framhald meðferðar byggist á. Áætlun getur því verið lokaákvörðun við álagningu virðisaukaskatts og ber aðilum að greiða hana verði henni ekki breytt með úrskurði. Er því ekki fallist á

Það með sóknaraðila að áætlun virðisaukaskatts sem slík sé ekki ákvörðun í skilningi laganna og því geti ekki hafa verið um endurákvörðun að ræða hjá skattfyrvöldum sem hafi verið gjaldkræf 8. október 2004. Við áætlun skattstjórans í Reykjavík hækkaði skuld sóknaraðila við varnaraðila verulega. Í dómi Hæstaréttar nr. 346/2000 segir að endurákvörðun geti ekki leitt af sér nýjan gjalddaga og fyrningartíma skuldar nema að því leyti sem skuldin verður með henni hærri en upphaflegri álagningu nam.”

Var niðurstaðan því sú að þegar skattstjóri áætlaði virðisaukaskatt gjaldanda með ákvörðun sinni 8. október 2004 hafi fyrningarfrestur verið rofinn og þar með hafi krafa ekki verið fyrnd er hún barst sýslumanni á fyrri hluta ársins 2006.

3. Álit umboðsmanns Alþingis nr. 4617/2005.

Umboðsmaður Alþingis tók til athugunar að eigin frumkvæði, sbr. 5. gr. laga nr. 85/1997, um umboðsmann Alþingis, hvort og þá hvernig skattstjórar fylgdu ákveðnum viðmiðum við áætlun opinberra gjalda á einstaklinga á grundvelli 2. mgr. 95. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt. Beindist athugun umboðsmanns sérstaklega að því hvernig gætt væri að þeirri grundvallarreglu 12. gr. stjórnarsýslulaga nr. 37/1993 að stjórnvald skuli ekki fara strangar í sakirnar en nauðsyn ber til þegar það tekur íþyngjandi ákvörðun.

- Í svarbréfi ríkisskattstjóra frá 13. júlí sl. er fjallað um álitamál sem skýtur oft upp kollinum og varðar skattlagningu viðskipta með verðbréf. Þar er ítrekað það álit ríkisskattstjóra að hinar sérstöku reglur um söluhagnað og sölutap hlutabréfa gildi ekki hjá félögum sem hafa það að meginmarkmiði að kaupa og selja hlutabréf. Slík félög geti gert kaup og sölu upp á sama hátt og verslunarfyrirtæki, þ.e.a.s. reiknað eins konar „vörunotkun“ sem mismun á hlutabréfaeign í ársbyrjun, keyptum hlutabréfum á árinu og hlutabréfaeign í árslok. Í slíkum tilvikum er markaðsverð hlutabréfanna fært til eignar í árslok. Tap færist til gjalda og hagnaður til tekna. Þessi túlkun er í samræmi við reglu 21. gr. laga nr. 90/2003 og hefur áður verið sett fram með bindandi álitum og bréfum ríkisskattstjóra.

- Mánudaginn 30. júlí gátu landsmenn nálgast álagningarseðla sína á þjónustuvefnum skattur.is. Seðlar voru bornir út 31. júlí til þeirra sem ekki afpökkuðu álagningarseðla á pappír. Inneignir voru lagðar inn á bankareikninga miðvikudaginn 1. ágúst eða greiddar út með ávísun.

- Álagningarskrár eru opnar dagana 31. júlí - 14. ágúst.

Með vísan til þeirra sjónarmiða um skýringu 2. mgr. 95. gr. sem umboðsmaður rakti í álitinu var það niðurstaða hans að almennt væru ekki lagalegar forsendur fyrir því viðmiði ríkisskattstjóra að þær áætlunar-fjárhæðir sem fundnar hefðu verið út frá upplýsingum sem einstaklingur hefði þegar lagt fram um tekjur sínar á undanfögnu tekjuári skyldu almennt hækkaðar um 20% áður en álagning færi fram. Þá taldi umboðsmaður æskilegt að ríkisskattstjóri tæki skýrari afstöðu til þess á hvaða forsendum umrætt 20% viðmið væri almennt byggt. Voru það tilmæli umboðsmanns til ríkisskattstjóra að hann endurskoðaði þessi viðmið fyrir álagningu opinberra gjalda og tæki þá mið af þeim sjónarmiðum sem lýst var í álitinu. Jafnframt voru það tilmæli umboðsmanns til ríkisskattstjóra að hann gerði á grundvelli 1. mgr. 101. gr. laga nr. 90/2003 viðeigandi ráðstafanir til að kynna skattstjórum álitid og áréttaði þá eftir atvikum að skattstjórar skyldu taka sjálfstæða afstöðu til áætlana á grundvelli 2. mgr. 95. gr. laga nr. 90/2003. Hér má finna [álit](#) umboðsmanns Alþingis.

Í kjölfar álits umboðsmann Alþingis greindi ríkisskattstjóri frá því í fréttatíma Sjónvarpsins að embættið ætlaði sér að skoða hvernig best væri að breyta álagningu opinberra gjalda þeirra einstaklinga sem ekki skila skattframtölum. Ríkisskattstjóri ráðgerir að funda með skattstjórum landsins í haust til að skoða aðrar leiðir við álagningu umræddra aðila. Munu þessar viðræður hugsanlega leiða til lækkunar þess hlutfalls (20%)

sem bætt er við tekjuskattsstofn sem þegar hefur verið reiknaður út frá fyrir-liggjandi upplýsingum um tekjur þeirra sem ekki skila framtali.

4. Fréttatilkynning frá fjármála-ráðuneyti (12/2007)

Í fréttatilkynningu fjármálaráðuneytisins frá 30. júlí 2007 er greint frá helstu niðurstöðum álagningar opinberra gjalda á einstaklinga og þá sem stunda atvinnurekstur í eigin nafni fyrir árið 2007:

- "Heildarfjöldi framteljenda við álagningu árið 2007 er 253.911. Fjölgun milli ára hefur aldrei verið meiri en framteljendum fjölgaði um 5,2% og voru 12.567 fleiri en árið áður. Skýringin er hinn mikli aðflutningur fólks sem hefur einkennt íbúapróun undanfarin ár.

- Samanlögð álagning tekjuskatta og útsvars nemur 185,5 milljörðum króna og hækkar um 13,4% frá fyrra ári. Álagðir tekjuskattar til ríkissjóðs skiptast í tekjuskatt annars vegar og fjármagnstekjuskatt hins vegar en útsvarið er tekjustofn sveitarfélaga.

- Almennan tekjuskatt, samtals 81,9 milljarða króna, greiða 175.399 einstaklingar, eða 69% framteljenda. Skattgreiðsla á hvern gjaldanda hefur hækkað um 5,1 % milli ára, eða mun minna en gjaldstofninn, sem hækkaði um 10%, enda lækkaði tekjuskattshlutfallið úr 24,75% í 23,75% í upphafi ársins 2006 auk þess sem persónuafsláttur hækkaði um 2,5%.

- Álagður fjármagnstekjuskattur einstaklinga nemur 16,3 milljörðum króna og hækkar um tæplega 34% milli ára. Greiðendur fjármagnstekjuskatts eru 93 þúsund og fjölgar um tæp 10% milli ára. Söluhagnaður skýrir drjúgan helming af skattstofni fjármagnstekjuskatts en arður og vaxtatekjur tæpan fjórðung hvor liður. Fjármagnstekjuskattur eykur enn hlut sinn í tekjusköttum til ríkissjóðs og nemur hann nú 16,6% samanborið við 14,4% árið 2006.

- Framtaldar eignir heimilanna námu rúmlega 2.800 milljörðum króna í lok síðasta árs og höfðu þær aukist um 14,9% frá fyrra ári. Fasteignir heimilanna töldust 2.052 milljarðar að verðmæti eða nær 3/4 hlutar af eignum og verðmæti þeirra hafði aukist um 12,5% milli ára en eigendum fasteigna fjölgaði um 1,2%. Framtaldar

skuldir heimilanna námu alls 1.113 milljörðum króna í árslok 2006 og höfðu þær vaxið um liðlega 21% frá árinu 2005. Framtaldar skuldir vegna íbúðarkaupa jukust minna eða um 17,8%, og námu rúmlega 700 milljörðum króna. Skuldir vegna íbúðarkaupa námu 34,4% af verðmæti þeirra og hafði það hlutfall hækkað nokkuð frá fyrra ári.

- Á þessu ári verða greiddir út rúmir 7,4 milljarðar króna í barnabætur samanborið við 6 milljarða króna í fyrra sem er 24,1% aukning. Þá fjölgar þeim sem bótanna njóta um 14,8% frá síðasta ári. Hér kemur það til að tekjuserðingarmörk vegna bótanna hafa verið hækkuð um 20%, auk þess sem bætur eru nú greiddar vegna

barna allt að 18 ára aldri en áður voru einungis greiddar bætur vegna barna að 16 ára aldri. Barnabætur vegna barna yngri en 7 ára hafa einnig verið hækkaðar um 20%. Þá hafa skerðingarhlutföll vegna tekna umfram skerðingarmörk verið lækkuð. Þetta allt hefur í för með sér að meðalbætur á fjölskyldu hækka um 8%.

- Ákvarðaðar vaxtabætur vegna vaxtagjalda af íbúðarlánnum, sem einstaklingar greiddu af á árinu 2006, nema 5,3 milljörðum króna í ár. Vaxtabætur fá um 50 þúsund aðilar. Meðalvaxtabætur eru nú 106 þúsund að meðaltali á hvern vaxtabótaþega en þeim er skipt á milli hjóna og sambýlisfólks. Sem kunnugt er var vaxtabótum endurúthlutað vegna síðasta árs eftir að í ljós kom að mikil hækkan fasteignaverðs leiddi til verulegrar fækkunar þeirra sem þeirra höfðu notið. Að teknu tilliti til þeirrar endurúthlutunar hækka útborgaðar vaxtabætur um tæp 5% milli ára, en fjöldi vaxtabótaþega er svipaður bæði árin.

• Þann 7. september 2007 verður tekið fyrir í Hæstarétti mál Impregilo S.p.A gegn íslenska ríkinu. Um er að ræða áfrýjun á dómi Héraðsdóms Reykjavíkur 14. júlí 2006 en í því máli krafðist Impregilo þess að ógiltir yrðu úrskurðir skattyfirvalda varðandi staðgreiðsluskyldu félagsins vegna starfsmanna sem unnu við virkjunarframkvæmdir við Kárahnjúka. Íslenska ríkið var sýknað í héraðsdómi.

- Hinn 1. ágúst n.k. koma til útborgunar 9,2 milljarðar króna eftir skuldajöfnun á móti ofgreiddum sköttum. Vaxtabætur eru stærsti hluti útborgunarinnar en útborgun þeirra nemur 4,3 milljörðum. Fjórðungur barnabóta verða útborgaðar og nemur upphæð þeirra 1,6 milljörðum. Afgangurinn, um 3 milljarðar króna, eru ofgreidd staðgreiðsla eða fyrirframgreiddir skattar af tekjum síðasta árs. Barnabætur eru greiddar út fjórum sinnum á ári og kemur síðasti hluti þeirra, tæpir 2 milljarðar króna, til útborgunar 1. nóvember n.k.

Skatta- og lögfræðisvið PricewaterhouseCoopers hf.

Við hjá skatta- og lögfræðisviði bjóðum upp á margs konar þjónustu, þar með talið ráðgjöf varðandi:

- Skattlagningu rekstraraðila
- Skattlagningu einstaklinga
- Virðisaukaskatt
- Milliverðlagningu (“Transfer pricing”)
- Félagarétt
- Alþjóðaskattarétt

Til að fá frekari upplýsingar um starfsemina þá er hægt að hafa samband við eftirfarandi starfsmenn:

Ásta Kristjánsdóttir
550-5352
asta.kristjansdottir@is.pwc.com

Elín Árnadóttir
550-5322
elin.arnadottir@is.pwc.com

Elísabet Guðbjörnsdóttir
550-5344
elisabet.gudbjornsdottir@is.pwc.com

Jóhanna Á. Jónsdóttir
550-5356
Johanna.a.jonsdottir@is.pwc.com

Valdimar Guðnason
550-5326
valdimar.gudnason@is.pwc.com

Ólafur K. Eyjólfsson
550-5346
olafur.k.eyjolfsson@is.pwc.com